

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет східної і слов'янської філології

(назва факультету)

Кафедра східної і слов'янської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія арабської літератури

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)

спеціальність 035 Філологія
(шифр і назва)

спеціалізація 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
(назва)

освітній рівень перший (бакалаврський)
(бакалавр, магістр)

освітня програма Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова
(назва)

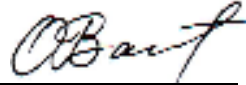
статус дисципліни нормативна
(нормативна чи вибіркова)

Форма здобуття освіти денна
Навчальний рік 2023/2024
Семестри IV
Кількість кредитів ECTS 2
Мова навчання українська, арабська
Форма підсумкового контролю залік

Розробник: доцент кафедри східної і слов'янської філології Бастун М. В.
доцент кафедри східної і слов'янської філології Рибалкін С.В.

Схвалено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології
протокол № 17 від «8» червня 2023 року

Завідувач кафедри
східної і слов'янської філології

(підпис)

(О. Р. Валігура)

(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету східної і слов'янської філології
протокол № 12 від «12» червня 2023 року

Голова вченої ради факультету

(підпис)

(С. В. Сорокін)

(прізвище, ініціали)

1. Мета вивчення навчальної дисципліни:

Курс «Історія арабської літератури» розроблений для студентів другого і третього року навчання. Необхідність викладання цієї дисципліни полягає в ознайомленні студентів з літературними пам'ятками середньовічного арабського світу. Метою курсу є: формування базового комплексу теоретичних знань з літературознавства, розвиток філологічної та культурологічної компетенцій, формування у студентів навичок самостійної роботи з великими прозовими та поетичними текстами написаними арабською мовою.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 2 кредити ЄКТС; 60 годин, у тому числі:

лекції	– <u>20 год.</u>
семінарські	– <u>0 год.</u>
практичні заняття	– <u>14 год.</u>
консультації	– <u>0 год.</u>
самостійна робота	– <u>26 год.</u>

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Успішне опанування курсів «Арабська мова» на I-II курсах навчання, «Вступ до арабської філології».

Знання теоретичних основ курсів «Загальна теорія перекладу», «Основи теорії і практики перекладу з арабської мови».

Володіння навичками лінгвістичного аналізу текстів різних функціональних стилів арабської мови.

4. Анотація навчальної дисципліни:

галузь знань:	03 Гуманітарні науки
спеціальність:	035 Філологія
спеціалізація:	035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
освітній рівень:	перший (бакалаврський)
компонент ОП:	навчальна дисципліна
назва дисципліни:	Історія арабської літератури
код навчальної дисципліни:	ОК 10
статус дисципліни:	нормативна
курс:	II
навчальний рік:	2022-2023
семестр:	IV, V, VI

Мета. Курс навчальної дисципліни «Історія арабської літератури» має теоретично-практичну спрямованість для забезпечення студентів знаннями провідних соціокультурних та естетичних тенденцій арабської літератури у розмаїтті течій, шкіл та постатей, взаємодії конкретно-історичних та загальнолюдських значень.

Завдання: поглиблене вивчення особливостей арабської літератури, історію її формування, специфіки шкіл і філософсько-літературних течій; розвиток здатності студентів самостійно набувати та удосконалювати знання і вміння через пошук, читання, реферування художніх текстів і науково-теоретичної літератури.

Зміст навчальної дисципліни розрахований на один семестр, розкривається в модулі:

Модуль 1:

- Змістовний модуль 1. Зародження арабської літератури та періодизація її історії. Доісламська література (кількість тем – 6).
- Змістовий модуль 2. Ранній період розвитку арабської літератури (кількість тем – 3).
- Змістовий модуль 3. Література періоду розквіту (кількість тем – 4).

- Змістовний модуль 4. Література доби пізнього середньовіччя (кількість тем – 2).

Тривалість:

IV семестр: 2 кредити ЄКТС, 17 тижнів, 2 години на тиждень.

Оцінювання:

IV семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 МКР, підсумковий контроль – залік.

5. Завдання (навчальні цілі):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- систематизувати та поглибити знання про історію арабської літератури;
- застосовувати отримані теоретичні знання з історії арабської літератури в практичній діяльності;
- розуміти різноманітні інтонаційні моделі у зв'язному мовленні та розкривати їх інформаційне значення;
- ефективно і гнучко використовувати знання, навички та вміння з історії літератури у використанні арабської мови.

Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:

інтегральної компетентності (ІК):

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних компетентностей (ЗК):

- **ЗК 3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- **ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;
- **ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- **ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- **ЗК 8.** Здатність працювати в команді та автономно;
- **ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних цілях;
- **ЗК 13.** Здатність проведення досліджень на належному рівні;
- **ЗК 14.** Здатність цінувати та поважати етнокультурне розмаїття та мультикультурність.

фахових компетентностей (ФК):

- **ФК 1.** Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;
- **ФК 2.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;
- **ФК 4.** Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію;
- **ФК 7.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту;
- **ФК 8.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;
- **ФК 10.** Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів;
- **ФК 13.** Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови.

предметних компетентностей:

- здатність демонструвати і використовувати теоретичні знання з літературознавства;

- вміння вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;
- здатність проводити аналіз художніх та поетичних текстів з урахуванням національно-культурної специфіки арабських країн;
- уявлення про основні тенденції розвитку світового літературного процесу та періодизацію арабської літератури.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1. Знати:			
1.1.	Знати предмет, завдання, цілі та наукові методи дослідження літературознавства, його розділів, теоретичного та практичного значення.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
1.2.	Знати періодизацію арабської літератури та семітських міфів.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
1.3.	Знати поетичні та прозові жанри середньовічної літератури арабських країн.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
1.4.	Знати основні літературні пам'ятки кожного з періодів літератури арабських країн.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
2. Знати:			
2.1.	Вміти аналізувати поетичний твір мовою оригіналу.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
2.2.	Вміти аналізувати прозовий твір мовою оригіналу.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
2.3.	Вміти працювати з літературознавчою критикою.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
2.4.	Вміти працювати з першоджерелами мовою оригіналу.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
2.5.	Вміти розрізняти до якого жанру та періоду належить певний твір.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
3. Комунікація:			
3.	Володіти навичками ведення дискусій під час обговорення теоретичних питань з літератури арабських країн.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.
4. Автономність і відповідальність:			
4.	Володіти навичками роботи як самостійно, так і роботи в команді.	Лекція, семінар, пояснення, розповідь, презентація, бесіда, дискусія, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, реферат, поточне усне опитування, самостійна робота, МКР, залік, іспит.

7. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації):

Програмні результати навчання	Результати навчання з дисципліни (код)										
	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	3.	4.
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної.						+	+	+			+
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних						+	+	+			+

мовленнєвої діяльності за темою модуля, поточні тести, перекази, бесіди, діалоги, полілоги, дискусії, ділові ігри тощо.	перекладів, підготовка рефератів, презентацій, робота у парах / групах під час дискусії/ділової гри тощо.	письмові відповіді на теми тощо.
---	---	----------------------------------

Рейтинг модуля з навчальної дисципліни «Історія арабської літератури» для студентів II курсу першого (бакалаврського) рівня обчислюється наступним чином.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (50 балів)

Рівень активності студента на практичному занятті оцінюється за **4-бальною системою**:

Відмінно – 5 балів – виставляється, якщо студент демонструє вільне володіння матеріалом теми; вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти; вміє аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки; за суттєві доповнення до відповідей інших студентів, що є свідченням систематичної підготовки студента до заняття;

Добре – 4 бали – виставляється за наявність переважно повної і ґрунтові відповіді студента; допущені неточності у визначенні понять та категорій не мають суттєвого значення; відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти. Доповнення є свідченням систематичної підготовки студента, але виявляють репродуктивні знання студента, а не узагальнення, власні судження тощо;

Задовільно – 3 бали – виставляється, якщо студент частково володіє матеріалом теми; формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначенні понять та категорій, нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання;

Незадовільно – 2 бали – виставляється, якщо студент демонструє нездатність розкрити питання; допускає багато суттєвих помилок у визначенні понять та категорій.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом на семінарсько-практичних заняттях, як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Якщо студент не відвідав жодне практичне заняття модуля, йому виставляється **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів складається з виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, рефератів). Рівень виконання самостійної роботи студентом оцінюється за 4-бальною шкалою:

Відмінно – 5 балів – виставляється за умови, якщо робота виконана бездоганно, творчо і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок, оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Добре – 4 бали – виставляється за умови, якщо робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки; відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Задовільно – 3 бали – виставляється за умови, якщо робота містить помилки, відбиває недостатній рівень (або відсутність) логічності, обґрунтованості, самостійності, творчого підходу та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань;

Незадовільно – 2 бали – виставляється за допущення грубих помилок, за поверховість, фрагментарність, несамостійність висновків, або за не самостійно виконане завдання (списане); виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.

Якщо студент не виконав жодного із завдань позааудиторної самостійної роботи, йому виставляється **0** балів.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом за виконання самостійних письмових завдань з кожної теми модуля.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10²**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних дисциплін. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

За рішенням кафедри згідно з установленими кафедрою критеріями поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися за **10-бальною** шкалою (від 0 до 10). У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до цілого числа. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **5³**.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Відповідно до Положення про модульну контрольну роботу з теоретичних дисциплін для студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) з кожної теоретичної дисципліни. Виконання студентами МКР спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними знань, навичок і вмій з усього навчального матеріалу, що входить до відповідного модуля навчальної дисципліни: матеріалу, що підлягає вивченню як під час аудиторної, так і самостійної роботи. Зміст, структура, критерії оцінювання, порядок, тривалість і форма проведення МКР визначаються і регламентуються засіданням кафедри східної і слов'янської філології.

Кількість варіантів пакету МКР має бути достатньою і охоплювати всі теми та ключові поняття змістових модулів навчальної дисципліни. Крім того, необхідно передбачити завдання

² Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

³ Наприклад, упродовж семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «3», «5», «7», «6», «9», «8». Середня арифметична оцінка становить **6,3**, з округленням до цілого числа – **6**. Цю оцінку множимо на **5**: **6x5=30**. Отримане число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

різних рівнів складності: репродуктивні, продуктивні (творчі), інноваційні.

МКР виконуються всіма студентами певної академічної групи певного курсу факультету у встановлений в Університеті період. На модульний контроль виносяться лише ті варіанти МКР, які затверджені кафедрою. Науково-педагогічні працівники повинні здійснювати заходи щодо створення умов для об'єктивного виявлення й оцінки результатів навчання студентів – перевірки репродуктивного, продуктивного (творчого) та інноваційного рівнів володіння студентами навчальним матеріалом дисципліни.

Оцінювання МКР здійснюються відповідно до затверджених кафедрою критеріїв. Відповідність виконання завдань критеріям МКР зазначається викладачем на полях роботи. Підсумкова оцінка за МКР виставляється в модульній контрольній роботі прописом в національній 4-бальній системі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і засвідчується підписом викладача із зазначенням дати. Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку (IV семестр):

відмінно	– 50 балів;
добре	– 40 балів;
задовільно	– 30 балів;
незадовільно	– 20 балів;
неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня	– 0 балів.

Кожне із завдань МКР може оцінюватися за 4-бальною національною або, згідно з рішенням кафедри, – за багатобальною шкалою (*максимум 50 балів* за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку. За умови застосування накопичувальної система, при розподілі максимальної кількості балів для кожного завдання МКР необхідно враховувати складність і важливість кожного з них.

Після проведення МКР викладачі в 3-денний термін обов'язково знайомлять кожного студента як з його оцінкою за МКР, так і з отриманою оцінкою за вивчення відповідного модуля.

Підсумкове оцінювання – залік (IV семестр)

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100	– A	} Зараховано
82 – 89	– B	
75 – 81	– C	
66 – 74	– D	
60 – 65	– E	
59 балів і нижче	– FX	Не зараховано

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і, в разі успішного складання, їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Якщо студент під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому / їй незалежно від набраного семестрового рейтингового бала у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Дисципліни за вибором, інші навчальні дисципліни, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, оцінюються таким чином. Вивчення кожної зазначеної дисципліни завершується виконанням студентами модульної контрольної роботи, під час якої перевіряється засвоєння студентами всього програмного матеріалу курсу, винесеного як на аудиторну, так і на самостійну роботу. Модульна контрольна робота (МКР) оцінюється у 100-бальній шкалі. Кожне питання МКР може оцінюватися у 4-бальній шкалі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)); 0 балів неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня. Потім встановлюється середнє арифметичне з цих оцінок з округленням

до десятої частки. Середньоарифметичне значення помножується на коефіцієнт 20. Результат є семестровим рейтинговим балом у 100-бальній шкалі, якому відповідає оцінка за шкалою ЄКТС:

90 – 100	–	A	}	Зараховано
82 – 89	–	B		
75 – 81	–	C		
66 – 74	–	D		
60 – 65	–	E		
59 балів і нижче	–	FX		Не зараховано

За рішенням кафедри кожне з питань модульної контрольної роботи з дисциплін, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, може оцінюватися у багатобальній системі (максимум 100 балів за всю модульну контрольну роботу).

8.2. Організація оцінювання:

1. Методи *семестрового* контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює **50**.

Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично заняття оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення;
- методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання.

2. Методи *проміжного* контролю – відбуваються у листопаді / березні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.

3. *Модульна контрольна робота* – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку (IV семестр. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.

4. Методи *підсумкового* контролю – залік (IV семестр), який відбувається в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин формі.

5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за *дистанційною формою* навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін⁴.

8.3. Шкала відповідності оцінок:

Залік (IV семестр):

Відмінно	A	90 – 100	}	ЗАРАХОВАНО
Добре	B	82 – 89		
	C	75 – 81		
Задовільно	D	66 – 74		
	E	60 – 65		
Незадовільно	FX	0 – 59		НЕ ЗАРАХОВАНО

⁴ <http://surl.li/exvmy>

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	усього	денна форма					усього	заочна форма				
		у тому числі						у тому числі				
1	2	л	п	лаб	інд	с.р.	8	л	п	лаб	інд	с.р.
Семестр IV. Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Зародження арабської літератури та періодизація її історії. Доісламська література.												
Тема 1. Вступ до курсу "Історія арабської літератури". Періодизація.	3	1				2						
Тема 2. Основні поетичні жанри.	4	1	1			2						
Тема 3. Розквіт доісламської поезії: автори му'аллак.	3	1	1			1						
Тема 4. Арабська поезія пустелі: поети-воїни аш-Шанфара та аль-Мугальгіль.	3	1	1			1						
Тема 5. Історія Корану. Проблеми кодифікації, тлумачень, ідея "неперекладності".	4	1	1			2						
Тема 6. Переклади смислів та дослідження Корану в Україні й світі.	1	1										
Усього за змістовий модуль 1	18	6	4			8						
Змістовий модуль 2. Ранній період розвитку арабської літератури. Поезія епохи Омеядів												
Тема 1. Узритська та омаритська школи. Історія Маджнуна і Лейли.	5	2	1			2						
Тема 2. Омеядські панегіристи та політична (придворна) поезія.	5	2	1			2						
Тема 3. Поезія арабської Іспанії (Андалусії).	8	2	2			4						
Усього за змістовий модуль 2	18	6	4			8						
Змістовий модуль 3. Література періоду розквіту												
Тема 1. Аббасидська доба – "золотий час" арабської літератури.	4	2				2						
Тема 2. Проза за династії Аббасидів: жанри, постаті, проблематика.	3	1				2						
Тема 3. Поетичне новаторство в епоху Аббасидів.	5	2	1			2						
Тема 4. "Тисяча й одна ніч": історія створення, композиція, роль у літературі.	4	1	1			2						
Усього за змістовий модуль 3	18	6	2			8						
Змістовий модуль 4. Література доби пізнього середньовіччя												
Тема 1. Література Османського періоду. Причини занепаду.	3	1	1			1						
Тема 2. Літературний процес у Єгипті за панування мамелюків.	3	1	1			1						
Усього за змістовий модуль 4	6	2	2			2						
МКР №1	2		2									
Усього за модуль 1	60	20	14			26						

10. Рекомендовані джерела (у тому числі інтернет-ресурси):

Основна (базова):

Кримський А. Ю. (2007) *Вибрані сходознавчі праці*. – Київ: Ін-т Сходознавства ім. А.Ю.Кримського.

Петрова Л.А. (2011). *История арабской литературы (VI–XVIII вв.)*. Конспекты лекций. – Київ: КНЛУ.

Фильштинский И. М. (1985). *История арабской литературы V-начало X века*. Москва: Главная редакция восточной литературы.

Фильштинский И. М. (1991). *История арабской литературы X–XVIII века*. Москва: Главная редакция восточной литературы.

Фролов Д.В. (1991). *Классический арабский стих*. История и теория аруда. Москва: Наука

Тисяча і одна ніч. Вибрані казки. (1991). Упорядкування та пер. з арабської В.С. Рибалкіна.

Київ: «Дніпро»

Grunebaum G.E. (1973). *Arabic Poetry. Theory and Development*. Wiesbaden.

Nicholson R.A. (1969) *Literary History of the Arabes*. Cambridge.

Stetkevych, J. (2004). *Arabic Poetry & Orientalism*. Oxford.

Stetkevych S.P. (1993). *The Mute Immortals Speak. Pre-Islamic Poetry and Poetics of Ritual*. Ithaca, London

أبو حاقّة أحمد. (1960) *أبو فراس الحمداني*. بيروت

الاختيار نيسب. (1950) *الشعر الصوفي*. بيروت

أمين أحمد. (1957) *ألنقد العربي*. القاهرة.

ألبصير محمد مهدي. (1970) *في الأدب العباسي*. النجف

بنيت الشاطيء. (1965) *أبو العلاء المعري*. القاهرة

الجبوري عبد الله. (1977) *أبو الطيب المتنبي في اثار الدارسين*. بغداد

حسين طه. (1960) *مع المتنبي*. القاهرة

الحوفي أحمد محمد. (1957) *أبو جيان التوحيدي*. القاهرة

الرافعي مصطفى صادق. (1953) *تأريخ اداب العرب*. القاهرة

Додаткова:

«Відкриваємо арабську культуру»: посібник з арабської мови для студентів 3 року навчання. (2021). Київ: ВПЦ “Київський університет”.

Крымский А. (1912). *История арабов и арабской литературы*. Москва: Типография крестного календаря.

"Подорожі Синбада" та інші арабські казки (пер. з араб. Сергія Рибалкіна). (2014). Тернопіль : Навчальна книга-Богдан

Рибалкін, С. В. (2016) *Поетія Магрибу ХХ ст.: національна ідентичність, художня специфіка*. Автореф. дис. ... канд. філол. Наук. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ.

Субота І.О. (2006). Розвиток системи жанрів в сучасній літературі арабських країн Перської затоки. *Сходознавство*. Київ: Інститут сходознавства НАН України, № 35–36.

Субота І.О. (2007). Новелістика країн Перської затоки. *Сходознавство*. Київ: Інститут сходознавства НАН України № 38.

Субота І.О. (2012). Становлення літературної критики в арабських країнах Перської затоки. *Сходознавство*. Київ: Інститут сходознавства НАН України, № 57–58.

Gibb H.A.R. (1963). *Arabic Literature. An Introduction*. Oxford.

Monroe J. (1974). *Hispano-Arabic Poetry. A Student Anthology*. Los Angeles.

Monroe J. (1973). *Hispano-Arabic Poetry during the Caliphate of Cordoba: Theory and Practice*. Wiesbaden.

حسين طه. (1960) *مع المتنبي*. القاهرة

الحوفي أحمد محمد. (1957) *أبو جيان التوحيدي*. القاهرة

الرافعي مصطفى صادق. (1953) *تأريخ اداب العرب*. القاهرة

11. Додаткові ресурси (за наявності):

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- <http://www.nbu.gov.ua/node/422>
- Телеканал «аль-Джазіра» [News | Today's latest from Al Jazeera](#)
- Портал новин [أخبار أوكرانيا بالعربية | أخبار أوكرانيا \(arab.com.ua\)](#)
- Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» [أخبار دولية وعربية | الشرق الأوسط \(aawsat.com\)](#)
- Бібліотека арабської літератури [Library of Arabic Literature](#)
- Журнал арабської літератури [أخبار أوكرانيا بالعربية | أخبار أوكرانيا \(arab.com.ua\)](#)
- [nwf.com. أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي \(neelwafurat.com\)](#)
- Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info
- Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/CZo0kp9>
- Інституційний депозитарій: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/>
- Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: <http://eastphil.knlu.edu.ua/>
- Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua
- Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/rZo169p>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потребою):

1) Центр арабської мови і культури, ауд. 601 (47,1 кв. м.), навчальний корпус № 3.

- Інтерактивний комплекс мультимедійна трибуна Корсар 22М, 2020, сенсорна
- Проектор Optoma W334E з маркерною дошкою
- Моторизований екран Grandview
- Акустична система Genius SP-HF180
- Камера з триногою 2E WQHD 2K & 1080P

2) Бібліотечний фонд Центру арабської мови і культури (900 екземплярів (словники, навчальна література, художня література, періодичні видання)).

3) Мультимедійне обладнання, програма Microsoft Teams, Microsoft Word, Microsoft Power Point, Microsoft Forms, додатки платформи Microsoft Office 365 для дистанційного навчання.